

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**

SO-III.431.3.2022

Olsztyn, 23 maja 2023r.

**Pan
Grzegorz Zapadka
Burmistrz Wielbarka**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Miejskim w Wielbarku (NIP 7451446724, REGON 000547916) z siedzibą przy ul. Grunwaldzkiej 2, 12-160 Wielbark.

W okresie objętym kontrolą oraz w czasie prowadzenia kontroli funkcję kierownika jednostki kontrolowanej – Burmistrza Wielbarka pełnił Pan Grzegorz Zapadka (na stanowisku od 21 października 2018 r.).

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

- 1) Maciej Jurzyński – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu kontrolnego, posługujący się legitymacją służbową nr 3/2020 wydaną przez Dyrektora Generalnego Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli z 7 marca 2023 r. nr FK-IV.0030.225.2023 wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego;
- 2) Beata Mamińska-Pietrzak – kierownik Oddziału Spraw Obywatelskich, członek zespołu kontrolnego, posługująca się legitymacją służbową nr 4/2023 wydaną przez Dyrektora Generalnego Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli z 7 marca 2023 r. nr FK-IV.0030.224.2023 wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Kontrolę rozpoczęto 17 marca 2023 r., a zakończono 6 kwietnia 2023 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod numerem 1/2023.

Zakres kontroli: realizacja przez Urząd Miejski w Wielbarku w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w obszarze dowodów osobistych i ewidencji ludności.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) w związku z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2022 r. poz. 671) i art. 4 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191).

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą zadania wynikające z ustawy o dowodach osobistych należały do zakresu działania Urzędu Stanu Cywilnego w Wielbarku (dalej USC). Bezpośredni nadzór nad tą komórką organizacyjną sprawował Sekretarz Gminy, pełniący jednocześnie funkcję Kierownika Referatu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich – Pani Agnieszka Dziczek (na stanowisku od 1 lipca 2011 r.). Natomiast na stanowisku Kierownika USC zatrudniona była Pani Bożena Romaniuk (od 19 grudnia 2007 r.). Z kolei zadania wynikające z ustawy o ewidencji ludności realizował inspektor ds. ewidencji ludności i obsługi Rady w Referacie Organizacyjnym i Spraw Obywatelskich. Na tym stanowisku zatrudniona była Pani Alina Orzoł (od 20 marca 2008 r.; obecnie były pracownik jednostki). Pracownik posiadał pisemne upoważnienie Burmistrza Wielbarka m.in. do wydawania zaświadczeń oraz udostępniania danych z rejestru PESEL i rejestru mieszkańców, jak również podpisywania pism, wezwań i innych dokumentów w prowadzonych postępowaniach w sprawach meldunkowych. Kierownik USC i inspektor ds. ewidencji ludności wzajemnie zastępowali się w razie nieobecności w pracy.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność jednostki kontrolowanej ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

I. Realizacja zadań w zakresie dowodów osobistych.

1. Wydawanie dowodów osobistych.

Badaniem kontrolnym objęto 50 z 489 spraw wydania dowodu osobistego (10,22% ogółu spraw). W badanej próbie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) Zrealizowano wniosek, w którym wskazano nieprawidłową przyczynę ubiegania się o wydanie dowodu osobistego, tj. we wniosku nr 2817083/2022/8236486/01 wnioskodawca wskazał jako powód ubiegania się o dowód „Upływ terminu zawieszenia dowodu osobistego”

Strona 2 z 12

i z taką przyczyną wniosek został przyjęty i wprowadzony do RDO. Natomiast poprzedni dowód osobisty był nieważny od 2020 r., a rzeczywistą przyczyną złożenia wniosku był upływ terminu ważności dowodu osobistego;

Zarejestrowanie w RDO błędnej przyczyny wydania nowego dowodu osobistego nastąpiło w wyniku omyłki pracownika realizującego wniosek. Powyższe skutkowało niezgodnością danych zawartych w RDO co do rzeczywistego powodu wydania nowego dowodu osobistego.

2) Zrealizowano wniosek złożony w postaci elektronicznej, do którego załączono fotografię niespełniającą wszystkich wymogów określonych w ustawie o dowodach osobistych, tj. do wniosku nr 2817083/2022/1769896/01 złożonego dla osoby małoletniej przyjęto fotografię z niejednorodnym tłem. Kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił, iż uznano, że skoro wniosek dotyczy tak małego dziecka, to fotografia nie musi spełniać wymogów określonych w przepisie. Przyczyną nieprawidłowości było nieprzywiązywanie przez pracownika załatwiającego sprawę dostatecznej wagi do obowiązujących wymogów formalnych w tym zakresie. Nie stwierdzono negatywnych skutków nieprawidłowości.

Osobą odpowiedzialną za powstanie powyższych nieprawidłowości była osoba realizująca wnioski.

Ponadto stwierdzono uchybienia:

1) W sytuacjach, gdy wnioski o wydanie dowodu zostały złożone w postaci papierowej, co do zasady na formularzu odbioru pracownik jednostki kontrolowanej wypełniał rubrykę „Sposób ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego, jeżeli wniosek złożono na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej”.

2) We wnioskach o wydanie dowodu osobistego z powodu utraty dotychczasowego dokumentu w rubryce „Sposób ustalenia tożsamości” wpisywano wyłącznie rejestr PESEL. Z wyjaśnień kierownika jednostki kontrolowanej wynika jednak, że tożsamość ustalano również na podstawie danych zawartych w RDO.

3) We wnioskach nr 2817083/2022/0283067/01 i 2817083/2022/3471109/01 nie oznaczono płci wnioskodawcy.

4) We wnioskach nr 2817083/2022/4523324/01, 2817083/2022/3471109/01, 2817083/2022/6250540/01, 2817083/2022/7581305/01 jako sposób ustalenia tożsamości osób ubiegających się o wydanie dowodu osobistego wskazano nieważne dowody osobiste. Ponadto z dokonanych ustaleń wynika, że w sprawie 2817083/2022/6250540/01

wnioskodawca w chwili złożenia wniosku o wydanie dowodu osobistego posiadał ważny dokument paszportowy, a więc jego tożsamość powinna być ustalona na podstawie tego dokumentu.

5) We wniosku nr 2817083/2022/9435629/01, 2817083/2022/3081305/01, rubryka „Sposób ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu” pozostała niewypełniona, natomiast w rubryce powyżej wpisano serię i numer dowodu nieważnego.

6) We wnioskach nr 2817083/2022/9320615/01, 2817083/2022/3473672/01, 2817083/2022/6046736/01, 2817083/2022/9683963/01, 2817083/2022/3399947/01 nie wskazano sposobu ustalenia tożsamości małoletnich ubiegających się o dowód osobisty.

7) Na formularzach odbioru dowodów osobistych wydanych w sprawach nr 2817083/2022/2735140/01, 2817083/2022/5406069/01, 2817083/2022/6319343/01, 2817083/2022/9683963/01, 2817083/2022/3399947/01 w rubryce „Sposób ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego...” wpisano serię i numer dowodu osobistego rodzica składającego wniosek.

8) We wniosku nr 2817083/2022/2135638/01 podpis wnioskodawcy dotyka ramki – brak adnotacji o przyczynie. Jak wyjaśnił kierownik jednostki kontrolowanej przyczyną sytuacji była choroba wnioskodawcy (niemożności złożenia podpisu w ramce).

9) W sprawie 2817083/2022/1011613/01 przyjęto zgłoszenie zniszczenia dowodu osobistego w sytuacji, kiedy rzeczywiście osoba utraciła dowód osobisty. W sprawie tej wydano zaświadczenie o utracie dowodu osobistego i taki powód wskazano we wniosku jako przyczyna ubiegania się o nowy dokument.

10) We wniosku 2817083/2022/7488291/01 nie wpisano przyczyny ubiegania się o wydanie dowodu osobistego.

Przyczynami uchybień w ww. przypadkach były niedopatrzienia pracownika realizującego wnioski o wydanie dowodów osobistych, brak należytej weryfikacji wniosków lub nieprzywiązywanie dostatecznej wagi do obowiązujących przepisów regulujących sposób ustalania tożsamości i zamieszczania o tym adnotacji. Uchybienia nie wywołały skutków dla kontrolowanej działalności.

We wszystkich zbadanych sprawach wnioski zostały czytelnie podpisane przez wnioskodawców. Za osoby małoletnie wniosek składało jedno z rodziców. Na wniosku pracownik zamieścił stosowne adnotacje o danych rodzica składającego wniosek w imieniu

dziecka oraz dane jego dowodu osobistego.

W kontrolowanych sprawach dowody osobiste wydano wyłącznie osobom uprawnionym do odbioru, za pokwitowaniem na formularzu zgodnym ze wzorem określonym w przepisach rozporządzenia. Osoba odbierająca dowód składała czytelny podpis na formularzu odbioru. Za małoletnich dowód odbierał rodzic, który złożył wniosek, ewentualnie sam małoletni, jeżeli ukończył 13 rok życia. Kopertę z kodem PUK odbierał wyłącznie posiadacz dowodu, kwitując odbiór czytelnym podpisem.

Z informacji przekazanych przez jednostkę kontrolowaną wynika, że dowody osobiste są przechowywane w warunkach uniemożliwiających dostęp do nich osób nieuprawnionych, ich zabranie, zniszczenie lub uszkodzenie. Jednakże dostęp do pomieszczenia, w którym przechowywane są dowody, nie jest rejestrowany, co jest niezgodne z art. 43 ust. 5 ustawy o dokumentach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1394 ze zm.).

2. Unieważnianie dowodów osobistych.

Wybrane do badania sprawy weryfikowano również pod kątem prawidłowości unieważnienia w RDO poprzedniego dowodu osobistego wnioskodawcy. Weryfikacji poddano 38 przypadków unieważnień. Ustalono, że w części przypadków dowody osobiste zostały automatycznie unieważnione przez system w związku z upływem terminu ważności dowodu albo przez pracowników organów gmin przed 1 stycznia 2022 r.

Stwierdzono jedną nieprawidłowość – w sprawie nr 2817083/2022/1207168/01 jako datę unieważnienia dotychczasowego dowodu wnioskodawcy z powodu „Zmiany danych” błędnie zarejestrowano w RDO 9 listopada 2022 r. zamiast 10 listopada 2022 r. (data odbioru nowego dowodu). Przyczyną błędu była omyłka pracownika dokonującego czynności unieważnienia dowodu. Skutkiem jest zasilenie RDO nieprawidłowymi danymi w tym zakresie. Osobą odpowiedzialną jest pracownik rejestrujący unieważnienie dokumentu.

W pozostałych przypadkach nie stwierdzono błędów.

3. Udostępnianie danych z RDO i dokumentacji związanej z dowodami osobistymi.

W 2022 r. do jednostki kontrolowanej wpłynęły dwa wnioski o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi (sprawy USC.5345.1.2022, USC.5345.2.2022), które objęto badaniem kontrolnym.

Ustalono, że w obu sprawach wnioski zostały złożone przez komendę powiatową Policji. Wnioski były uzasadnione. Zostały podpisane przez funkcjonariuszy nie pełniących funkcji

Strona 5 z 12

organu Policji. We wnioskach nie powołano się na działanie z upoważnienia komendanta powiatowego Policji, a pracownik organu nie zweryfikował, czy osoby podpisujące wnioski posiadają stosowne upoważnienia (nieprawidłowość). Należy wskazać, że na mocy art. 66 ust. 3 pkt 2 w związku z art. 75 ust. 3 pkt 1 ustawy o dowodach osobistych, do uzyskania dostępu do dokumentacji związanej z dowodami osobistymi są uprawnione organy Policji. Wniosek powinien być zatem podpisany przez osobę piastującą funkcję organu Policji lub inną osobę przez nią upoważnioną. Brak weryfikacji w tym zakresie skutkuje niemożnością stwierdzenia, że wniosek został złożony prawidłowo. Kontrolowana jednostka nie wyjaśniła przyczyn braku weryfikacji.

Ponadto w sprawie znak: USC.5345.1.2022 żądanie dotyczyło udostępnienia dokumentacji związanej z dowodem osobistym obejmującej wnioski o wydanie dowodu osobistego wraz z fotografią lub inny dokument z fotografią, natomiast w odpowiedzi przekazano zaświadczenie zawierające pełny odpis danych osoby z RDO (nieprawidłowość). Jak wyjaśnił kierownik jednostki kontrolowanej, udostępniając dane zamiast dokumentacji pracownik zasugerował się żądaniem dotyczącym udostępnienia fotografii. Trzeba jednak wskazać, że zarówno tytuł wniosku, jak i żądanie wskazywało na zamiar uzyskania przez wnioskodawcę dokumentów, a nie danych z rejestru. Pracownik jednostki kontrolowanej dokonał błędnej oceny wniosku. Skutkowało to załatwieniem sprawy niezgodnie z wnioskiem.

Osobą odpowiedzialną za powyższe nieprawidłowości jest pracownik realizujący wnioski.

Wszystkie zbadane sprawy zostały załatwione terminowo. Odpowiedzi doręczono za pokwitowaniem przez operatora pocztowego.

II. Realizacja zadań w zakresie ewidencji ludności.

1. Rejestracja miejsca pobytu obywateli polskich i cudzoziemców.

Badaniem objęto 30 z 226 spraw (13,27% ogółu). Ustalono, że wszystkie zbadane zgłoszenia zostały złożone w formie pisemnej, na obowiązujących formularzach, które zostały podpisane przez osoby uprawnione do zgłoszenia. Dane adresowe wynikające ze zgłoszeń zostały poprawnie zarejestrowane w rejestrze PESEL.

Podczas weryfikacji prawidłowości rejestracji danych adresowych stwierdzono, że w niektórych rekordach, w historii zmian adresów zameldowania na pobyt stały, przy poprzednich adresach zamieszczono wzmianki informujące o „dopisaniu” organu meldującego lub wymeldowującego, kodu pocztowego, jak również o przemeldowaniu na podstawie uchwały rady gminy o rozszerzeniu nazw ulic miejscowości Wielbark (jako adres

sprzed zmiany wskazano ten sam adres, co po zmianie). Takie działanie było niezgodne z ustawą o ewidencji ludności, która w art. 8 określa zamknięty katalog danych gromadzonych w rejestrze PESEL. Ustawa nie przewiduje dopisywania tego rodzaju wzmianek czy komentarzy. Zgodnie z art. 10 ust. 6 zdanie pierwsze ustawy, przy rejestracji zmiany danych, o których mowa w art. 8, należy podać wyłącznie datę zmiany danych oraz oznaczenie organu lub sądu, z którego działania wynika dokonana zmiana. W przypadku administracyjnej zmiany adresu (np. w wyniku rozszerzenia przebiegu ulic), w rejestrze PESEL powinien być odzwierciedlony również adres sprzed zmiany. Bowiem jak stanowi art. 10 ust. 6 zdanie drugie, dotychczasowych danych nie usuwa się z rejestru, z wyłączeniem danych wymienionych w art. 8 pkt 22 i 23 oraz danych zmienianych w związku z procedurą przysposobienia albo obalenia domniemania ojcostwa męża matki.

W sprawach SORG.5343.2.72.2022, SORG.5343.2.72.2022, SORG.5343.3.64.2022 pracownik nie zweryfikował zgłoszeń, w których miejscowości Kucbork, Szymanki oraz Ostrowy wpisano w formularzu jako ulica (uchybiecie), które nie wywołało skutku.

W sprawie SORG.5343.3.48.2022 dokonano zameldowania małoletniego na pobyt czasowy na 11 lat, nie weryfikując charakteru pobytu małoletniego we wskazanym miejscu (nieprawidłowość). Zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności, jeżeli dane zgłoszone do zameldowania lub wymeldowania budzą wątpliwości o zameldowaniu lub wymeldowaniu rozstrzyga organ gminy w drodze decyzji administracyjnej. Natomiast, jak stanowi art. 31 ust. 2 ustawy, wątpliwości, co do stałego lub czasowego charakteru pobytu osoby pod deklarowanym adresem rozstrzyga organ gminy w drodze decyzji administracyjnej. W sprawie tej organ winien rozstrzygnąć w drodze decyzji, jaki charakter ma pobyt małoletniego pod wskazanym adresem. Przyczyną nieprawidłowości był brak analizy przedmiotowego wniosku. Skutkiem nieprawidłowości jest załatwienie sprawy niezgodnie z dyspozycją przywołanego przepisu. Osoba odpowiedzialną za jej powstanie była osoba dokonująca zameldowania.

2. Udostępnianie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL

Badaniem objęto 16 z 81 spraw udostępniania danych jednostkowych z rejestru PESEL i rejestru mieszkańców (19,75% ogółu). Dokonane ustalenia wskazują, że w 10 zbadanych sprawach wnioski zostały złożone przez podmioty realizujące zadania publiczne, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 3 ustawy (komornicy sądowi), na formularzu, prawidłowo wypełnionym. Natomiast w 6 zbadanych sprawach wnioski złożyły podmioty ubiegające się o dane na podstawie art. 46 ust. 2 pkt 1 ustawy (osoby i jednostki organizacyjne wykazujące interes prawny). Przy czym w jednej sprawie udostępnienie nastąpiło odpłatnie, a w 5 sprawach nieodpłatnie, gdyż wnioski te zakwalifikowano jako złożone przez podmioty

ubiegające się o dane niezbędne do sporządzenia aktu poświadczenia dziedziczenia (art. 54 ustawy). W jednej z tych spraw (SORG.5345.2.55.2022) wnioskodawca uzasadniając żądanie nie wskazał wprost na cel wynikający z art. 54 ustawy, a potrzebę uzyskania danych określił ogólnie: „postępowanie spadkowe po zmarłym ojcu”. Jednak zarówno zakres żądania, jak i stopień pokrewieństwa wnioskodawcy z osobą zmarłą wskazują, że udostępnienie nieodpłatne było w tym przypadku uzasadnione.

W sprawie SORG.5345.2.15.2022 przeprowadzono datę wpływu oraz numer dziennika wpływu na dokumencie z 11 marca 2022 r. na 15 marca 2022 r. Ten sam wniosek wpłynął do Urzędu 15 marca 2022 r. i ponownie udzielono odpowiedzi (sprawa SORG.5345.2.20.2022), w sytuacji, kiedy zachodziła tożsamość sprawy. Z wyjaśnień kierownika jednostki kontrolowanej wynika, że przeprowadzenia dokonano w wyniku omyłki pracownika sekretariatu Urzędu, a pracownik rozpatrujący wniosek nie zauważył, że jest to ten sam wniosek.

Wszystkie sprawy załatwiono bez zbędnej zwłoki, z zachowaniem terminów określonych w art. 35 § 2 i 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (dalej k.p.a.). Dane udostępniono wyłącznie w żądanym zakresie. Odpowiedzi doręczano w zależności od żądania – w postaci papierowej przesyłką listową poleconą albo w postaci elektronicznej przez ePUAP.

3. Postępowania administracyjne w sprawach meldunkowych

Badaniem objęto akta wszystkich czterech spraw meldunkowych wszczętych i zakończonych w okresie objętym kontrolą: SORG.5343.1.1.2022 (zakończona decyzją o wymeldowaniu), SORG.5343.1.2.2022, SORG.5343.1.3.2022 i SORG.5343.1.4.2022 (zakończone umorzeniem postępowania).

Na tej podstawie stwierdzono, że wszystkie postępowania zostały wszczęte na wniosek stron. Wykorzystano formularz wniosku o wymeldowanie, z którego wynika, że uzasadnienie wniosku jest obligatoryjne oraz zawierający szereg pytań, na które należy odpowiedzieć (zaznaczono przy tym, że tylko trwałe i dobrowolne opuszczenie lokalu uzasadnia wymeldowanie), jak również obowiązek wskazania co najmniej dwóch świadków i pouczenie, że do wniosku należy załączyć kserokopię dokumentu potwierdzającego prawo do lokalu wnioskodawcy. W związku z tym kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił: „Wzór wniosku stworzono na potrzeby postępowań administracyjnych o wymeldowanie w drodze decyzji. Jest to wzór pomocniczy, który klient może wykorzystać lub nie. Udzielenie odpowiedzi na wymienione tam pytania pozwala organowi na wstępne nadanie toku postępowaniu i rzetelniejszą ocenę zebranego materiału dowodowego w trakcie postępowania i często

skraca czas trwania postępowania. Nie udzielenie odpowiedzi na pytania nie jest brakiem formalnym wniosku (organ wie, że nie są to obligatoryjne elementy wniosku o wymeldowanie)”. Odnosząc się do tych wyjaśnień należy wskazać, że obywatel korzystający z udostępnionego przez urząd formularza nie musi posiadać wiedzy o obowiązujących wymogach dotyczących wniosku o wymeldowanie i może być wprowadzony w błąd w kwestii obligatoryjności podania niektórych informacji.

We wszystkich sprawach organ wystosował do stron zawiadomienia o wszczęciu postępowania, prawidłowo informując o dacie wszczęcia oraz pouczając o treści stosownych przepisów, w tym obowiązku zawiadamiania organu o zmianie adresu i skutkach jego niedopełnienia wynikających z art. 41 § 1 i 2 k.p.a.

Organ skutecznie doręczał pisma stronom i innym uczestnikom za pokwitowaniem przez operatora pocztowego. Wezwania zawierały wszystkie elementy wymagane art. 54 k.p.a. Z czynności dowodowych przesłuchania świadków, stron i oględzin sporządzono protokoły, co do zasady zawierające obligatoryjne elementy przewidziane w art. 68-69 k.p.a. O terminach i miejscach czynności dowodowych ze stron, świadków i oględzin organ zawiadomił strony zgodnie z art. 79 § 1 k.p.a., jednocześnie informując o prawie czynnego udziału w czynności zgodnie z art. 79 § 2 k.p.a. Przed wydaniem decyzji orzekającej co do istoty sprawy zawiadomiono strony o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o możliwości zapoznania się z zebrany materiałem i wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów (art. 10 § 1 k.p.a.).

W decyzjach prawidłowo powołano podstawę rozstrzygnięcia, tj. w decyzji o wymeldowaniu – art. 35 ustawy o ewidencji ludności, a w decyzji o umorzeniu postępowania – art. 105 § 1 k.p.a. Decyzje zawierały wszystkie elementy obligatoryjne wymienione w art. 107 § 1 i 3 k.p.a. W decyzjach o umorzeniu postępowań, przez omyłkę pracownika przygotowującego projekty rozstrzygnięć, zamieszczono pouczenie o treści art. 130 § 4 k.p.a., który odnosi się wyłącznie do decyzji podlegających wykonaniu, zgodnych z żądaniem stron. Uchybienie to nie wywołało skutków.

Ponadto ustalono, że w sprawach SORG.5343.1.2.2022 i SORG.5343.1.3.2022 w dniu 5 grudnia 2022 r. zostały wydane na podstawie art. 77 § 2 k.p.a. postanowienia uchylające postanowienia dowodowe z 17 listopada 2022 r. w przedmiocie przesłuchania świadków. Jednakże w aktach spraw nie zostały zamieszczone postanowienia dowodowe z 17 listopada 2022 r., jak również brak jest dowodu ich doręczenia stronom albo protokołu z ustnego ogłoszenia (nieprawidłowość). Należy wyjaśnić, że zgodnie z zasadą pisemności wyrażoną w art. 14 § 1a k.p.a. sprawy należy prowadzić i załatwiać na piśmie. Oznacza to, że wszelkie

czynności procesowe, w tym wydane postanowienia, powinny być utrwalone w aktach sprawy w odpowiedniej formie i postaci. Brak takiego utrwalenia skutkuje brakiem możliwości potwierdzenia zakresu i charakteru danej czynności oraz niekompletności akt sprawy. Powyższa nieprawidłowość powstała w wyniku niedopatrzenia pracownika. Nie miała wpływu na wynik spraw (podlegały obligatoryjnie umorzeniu).

W sprawie SORG.5343.1.1.2022 w protokołach przesłuchania świadków nie wpisano jakie pytania skierowano do świadków, a z udzielonych wyjaśnień wynika, że zadawane jest jedno pytanie: „co jest wiadomo świadkowi w sprawie opuszczenia lokalu przez zgłoszonego do wymeldowania”. Ponadto w sprawie tej w protokole oględzin nie odnotowano poczynionych obserwacji na miejscu oględzin, a spisano wyjaśnienia osób uczestniczących bez wskazania, kto udzielił wyjaśnień. Dobrą praktyką właściwie ukazującą przebieg czynności powinno być dokładne protokołowanie wszystkich okoliczności w trakcie przeprowadzenia dowodu, w tym zadawanych pytań, a także uwag, kto dokonał wyjaśnień a co urzędnik sam zaobserwował. Zgodnie też z art. 68 § 1 k.p.a. protokół sporządza się tak, aby z niego wynikało, kto, kiedy, gdzie i jakich czynności dokonał, kto w jakim charakterze był przy tym obecny, co i w jaki sposób w wyniku tych czynności ustalono i jakie uwagi zgłosiły obecne osoby.

Ponadto w ww. sprawie w „Zawiadomieniu o możliwości zapoznania się z aktami sprawy” z 30 czerwca 2022 r. podano art. 79a k.p.a. mimo, że okoliczności sprawy wskazywały na zasadność wniosku. Natomiast wyjaśnienia organu, że omyłkowo wskazano art. 79a k.p.a. zamiast 79 k.p.a. nie mogą zostać uwzględnione, ponieważ przepis ten stanowi o uprawnieniach strony przy przeprowadzeniu dowodów, co w przedmiotowej sprawie nie miało miejsca (uchybiecie). Uchybiecie nie wywołało skutków. Osobą odpowiedzialną był referent sprawy. Ponadto w sentencji decyzji wskazano imiona i nazwiska rodziców oraz datę i miejsce urodzenia wymeldowanego, co należy uznać za podawanie nadmiarowych danych (uchybiecie).

Organ przestrzegał terminów przewidzianych w art. 35 § 3 k.p.a., a w przypadku niemożności załatwienia sprawy zawiadomił strony na podstawie art. 36 § 1, wskazując przyczyny zwłoki oraz nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia (art. 37 k.p.a.). W aktach założono i zaktualizowano metryki spraw.

Osobą odpowiedzialną za powyższe nieprawidłowości i uchybiecia był pracownik jednostki prowadzący postępowania administracyjne.

Do ustaleń kontroli, przedstawionych kierownikowi jednostki kontrolowanej w projekcie wystąpienia pokontrolnego, nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. Wprowadzenie rejestracji dostępu do pomieszczenia, w którym przechowywane są dowody osobiste.
2. Rzetelne weryfikowanie wniosków o wydanie dowodu osobistego, szczególnie w zakresie kompletności danych oraz wskazanej przyczyny ubiegania się o wydanie dowodu osobistego.
3. Rejestrowanie w RDO prawidłowych danych w zakresie przyczyny wydania lub unieważnienia dowodu osobistego.
4. Zamieszczanie adnotacji o sposobie ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz we właściwych rubrykach wniosku.
5. Przyjmowanie fotografii załączonych do wniosków o wydanie dowodu osobistego, które spełniają wymogi określone w ustawie o dowodach osobistych.
6. Wypełnianie rubryki „Adnotacje urzędnika”, w sytuacji kiedy należy podać okoliczności złożenia wniosku, np. brak możliwości złożenia właściwego podpisu w ramce na podpis posiadacza dowodu osobistego.
7. Udostępnianie danych lub dokumentacji związanej z dowodami osobistymi wyłącznie zgodnie z żądaniem i po weryfikacji, czy wniosek został podpisany przez osobę upoważnioną do reprezentacji podmiotu wnioskującego.
8. Rzetelne weryfikowanie poprawności danych zamieszczanych w zgłoszeniach pobytu.
9. Zaprzestanie praktyki polegającej na dopisywaniu w rejestrze PESEL wzmianek lub komentarzy w przypadku rejestracji zmiany adresu na podstawie uchwały rady gminy albo dopisania w historycznych danych adresowych nazwy organu i kodu pocztowego.
10. Przeprowadzanie postępowań administracyjnych w sytuacji, gdy dane w zgłoszeniu pobytu budzą wątpliwości, np. jeżeli deklarowany okres pobytu czasowego jest bardzo długi.
11. Zmodyfikowanie wykorzystywanego formularza wniosku o wymeldowanie w drodze decyzji w taki sposób, aby z niego wyraźnie wynikało, że uzasadnienie wniosku, w tym odpowiedzi na zawarte w formularzu pytania, jak również wskazanie świadków czy

załączenie kserokopii dokumentu potwierdzającego tytuł prawny wnioskodawcy do lokalu nie są obowiązkowe.

12. Niezamieszczanie w decyzjach o umorzeniu postępowań meldunkowych pouczenia o treści art. 130 § 4 k.p.a.
13. Utrwalanie w aktach spraw meldunkowych, w odpowiedniej formie i postaci, wszystkich czynności procesowych, w tym wydanych postanowień dotyczących przeprowadzenia dowodów.
14. Sporządzanie protokołów z przeprowadzonych dowodów w sposób pozwalający na odtworzenie przebiegu czynności.
15. Wskazywanie w pismach kierowanych do stron postępowania właściwej podstawy prawnej działania.

Proszę Pana Burmistrza o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 21 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARIŃSKO-MAZURSKI
Artur Henryk Chojecki